

KUNNIOITETTAVA VANHUS

— Lapsuuteni ja nuoruuteni on mennyt niinkuin kaikkien muidenkin työläisten — liian pian. Enhän oikein ehtinyt huomatakaan alituiselta työn raadannalta, että olinkaan nuori. En ehtinyt huomata monta muutaakaan seikkaa, niitäkään, jotka koskivat lähemmin itseäni ja osatovereitani. Enkä ehtinyt, en osannut kertoilla kokemuksiani lapsilleni, kuten nyt toivon, että olisi ehtinyt. — Näin puhelee mummo lattialla istuvalla nuorisoparvelle. — Teille, nuoret, minä tahdon kertoilla. Paljon, paljon on minulla teille sanottavaa.

Mummo oli lasten ja nuorten lemmitty ja paljon hänellä olikin noita nuoria ystäviä. Lastensa lapset ja niidenkin lapsia ja heidän kaikkien ystäviä. Kaikki he olivat mummon helliä ystäviä, kaikki he kerääntyivät mummon luokse kuulemaan kun mummo kertoilee elämän tarinoita. He istuvat usein mummon ympärillä lattialla ja seuraavat hänen kasvojensa ilmeitä. Ne vaihtuivat niin nopeaan, että niitä on oikein hauras seurata.

Kun mummo kertoo hampaattomalla suullaan kaikkia menneitä, niin tuntuu siltä ettei kukaan muu maailmassa saisi kertomukseensa sellaista sisällystä eikä kenenkään suusta sanat lähtisi niin hellän lempeinä ja lapsellisina.

Mummon rypyiset kasvot olivat toisinaan kyynelten kostuttamat joiden lomitse lapsikas ja vilpiltönsä iloisuus kuitenkin loisti. Hän kertoi heille varhaisesta lapsuudestaan, nälkäistä päivistä ja kyneleisistä öistä. Kertoi kuinka hän jo silloin ei tahtonut uskoa, että kaikki kurjuus oli jumalalta, mutta silloin täytyi teeskennellä, sillä aika sekin ympäröi sitä vaati. Ja hän uskoi että moni muu, varsinkin hänen vanhempansa, uskoivat syyn kurjuuteen olevan suorastaan väärässä järjestelmässä, vaan eivät osanneet sitä oikein itselleen vielä selvittää, sen vähemmän toisille kertoa. Ja kukapa olisi halunnut olla jumalaton, täytyi teeskennellä.

— Voi jos saisin ne vuodet takaisin, varsinkin nuoruuteni, noudisin minä kansan eteen ja sanoisin mielepitäen suoraan ja rohkeasti välittämättä siitä vaikka en osaisikaan kauanpuheliaasti ja lukeneen tavoin tulkita ajatuksiani. Ne, jotka sanani ymmärtäisivät, antaisivat puhujan puutteellisuudet anteeksi. Totta totisesti tämä nykyinen nuorisio ja varsinkin vanhempi sukupolvi on paljon saanut tehdä työtä että on saatu moni ulkokullattu vanha ihminen olemaan vilpiltönsä omalle itselleen. Kun nälkä, taudit ja monenlainen kurjuus heitä vaivasivat, he ruikoivat, rukoilivat lakkaamatta eikä apua tullut jumalalta. Omantunnon ääni sanoi: "Sinä teeskentelet! Rukoilet olemattonta ja voimatonta sinua auttamaan." Mutta he häpesivät tuota ja tahtoivat kuulua Herran uskolliseen laumaan. Mutta nyt he jo alkavat kyllästyä teeskentelyyn ja minunlaillani sanovat: "Jospa saisin nuoruuteni takaisin, ryhtyisin totuutta julistamaan."

Tähän tapaan mummo lopettaa tällä kertaa puhelunsa ja se on valanut nuorten mieliin kummallista tulta.

Siinä he yhdessä itkevät mummon orpoutta, rakkauttonta, lapsuutta, nälkää, ylenkatetta nuoruuden rakkauudessa, avioliittoa ilman rakkautta, kurjaa perhe-elämää, sairautta ja lopulta leskeyttä ja sitten yksinäisyyttä. Mutta tämän jälkeen alkavat he pyyhkimään kyneleitänsä ja hymyilemään, sillä mummon kasvoista loistaa jälleen peittelemätön ilo.

Mummo on löytänyt paljon nuoria

Nuorten Osasto

Myrsky-yön lapsi

Kirj. Helmi Mattson.

VI LUKU.

Soi ilmassa laulut leivosten
Nyt puroset lirittää
Hurmat keväisten henkien
Kaihot povihin virittää.
Soi laulut, ne soi
Nyt lempeät, oi!
Niitäpä ken ei kuuntelis, voi —
Ne sydämet sykkäyttää!

Ilmanko leivosten laulua
Oisi nuoruus kuin hunajaa?
Ilmanko kukkien tuoksua
Oisi elämä ihanaa?
Linnut, kukkasat
Kevät tuo,
Elämän onnen povehen suo —
Kunnes häipyä lumojen maa.

Klaudia Parkkone.

KUUROMYKKÄ

Kirj. Ida Niemelä.

Kesällä v. 1916 olin urheilujuhilla Suomessa N-pitäjässä. Siellä yleisön joukossa herätti huomiotani nuori tyttö. Täytyy tunnustaa, että kahehdin häntä, mutta siitä huolimatta seurasin häntä katseillani. Hän oli todella viehättävä. Kookas, mutta niin sulaisen solakka vartalo. Kasvot hienopiirteiset, vielä lapseelliset. Vaalea, hiukan kihara tukkansa oli yksinkertaisesti, mutta sievästi laitettu. Muistan kuinka sievästi pieni, vaaleanpunainen kukka oli puoliksi piilotettu hänen tuuhean tukkaansa.

Katselin häntä uteliaisuudella. Miksi hän kohteli kaikkia niin omituisesti? Hänen ympärillään tungekseli aina joukko nuoria. Jokainen halusi saada osansa hänen herttaisesti hymylystään. Näytti olevan suuri onni jokaiselle, joka sai hänen huomiotaan osakseen niin paljon, että hän herttaisesti tavallaan hymyillen nyökkäsi päätään. Se oli ainoa kohtelisuus mitä hän osotti monille ystävilleen. Ainoa kenen kanssa hän näytti keskustelevan, oli keski-ikäinen nainen, joka oli aina hänen seurassaan.

Eräältä tuttavaltani sain sitte kuulua hänestä tarkemmin. "Hän on kuuromykkä. Hän on koulussa N-kaupungissa vanhempain luona. On nyt täällä käymässä. Kuuluu olevan ihmeellisen älykäs, oppii helposti kaikkea, vaikka ei kuule ihmisiä." Näin kertoi ystäväni.

Tuli sitten ilta. Suuri ihmisjoukko hajaantui, mitkä menivät nuorisoseuran toimeenpanemiin iltanuihin, mitkä minnekin niiden sankkojen joukkojen mukana, jotka täyttivät työväen talon, kulkeuduivat sinne minäkin. Ja mitkä? Siellä oli hänkin — kuuromykkä. Siellä hän istui saman naisen seurassa, joka oli häntä päivillään seurannut. Mielenkiinnolla näytti hänkin seuraavan näytelmäkappaletta sekä kaunista kuvaelmaa y. m. — Ohjelman loputtua alkoi tanssi. Hän seuralaisineen myös istui ja katselee, miten valsein sävel tempaa lattialle parin toisensa jälkeen, ja kohta on lattialla taaja ympärä, joka aivan kuin hiljainen salto liikehtii sävelten kiehtovassa tahdissa. Hän, tyttörukka (en tiedä hänen nimensä) ehkä mieltä sitä suorallista kysymystä, miksi ei hänelle luonto ollut mitannut samalla mitalla kuin noille toisille. — Eräs hyvin puettu nuorukainen katselee häntä merkittävästi hymyillen, astuu hänen luokseen ja kohteliasti ku-

— Kuulehan, Urho! sanoi tyttö tuskaissena. En usko kulkupuheisiin, mutta silti haluaisin tietää jotain. Sano, mitä rouva Kanervo sanoo minusta?

— Äitini —
— Niin...
— Ha, haa! Hän sanoo, että sinä olet sievä tyttö, sanoi Urho nauraen.

— Ei... Minä olen kuullut jotain huhua...

— Millaista?
— Etten minä olisi kelvollinen...
— Mitä sinä nyt?
— Niin, että Martta Hovila olisi mieluisempi minäkseni...

— Mutta kun minä sanon: ei!
— Siinä on siis jotain perää...?
— Oli perää, tai ei, sinun ei tarvitse huolehtia siitä, rakkaani! Minä olen itsenäinen ja voin valita vaimokseni kenen tahdon. Sinut, tai ei ketään muutakaan, tyttö, usko se! Dagmar irrotui pojan syleilystä ja onnellisena kävi kohentamaan tulta, joka oli alkanut vähitellen sammua.

— Tuli sammua, Urho!
— Minä viritän.
— Ei, mene sinä onkimaan kaloja. Minä vartioin tulta.
— Niinkuin tahdot.

Poika riensi rantaan. Tyttö keräili lisää riuja. Suuri, räiskähtelevä tuli loimusi pian jälleen.

Kirkonkellojen soitto alkoi taas kuulua... Pam... Pam... Pam!

Dagmar asettui mukavaan asentoon kyllyiksi etäälle liekin loimusta.

— Voi, taivaal! Miten rauhallinen tunnelma täyttää sieluni! Kunpa olisi aina näin, eikä maailman pahuus turmelisi onneani...

Mutta syvältä rinnasta hiipi esille tuska.

— Miksi, miksi aina kauneimman onneni vallitessa Urho tuo minulle esille kysymyksen: Rakastanko Valterian?...
— Valterian... Niin... Tyttö sulki silmänsä.

— Pitäkö tuon hetkellisen ihastukseni aina tulla häiritsemään elämäni onnea. Lapsen sokeudessa mielin Valteriin — hetkeksi. Se lumous haihtui pian. Nyt siitä ei ole jällellä muuta kuin kiusallinen muisto... Mutta Urhoa se piinasi, mustasukkaisuuden tuli raatelee hänen rintansa, vaikka hän koittaa vakuuttaa uskovansa sanani. Rakastan Urhoa! Tulieesti rakastan häntä, mutta pelkään pahoin, että onnemme ei koskaan tule täydelliseksi...

Varh! Varh! Varh!...
— Hyi, mikä se on?
Varh! Varh! Varh! kuului ääni ylhäältä puusta.

Tyttö naurahti.

— Viaton varislintu minua tulee säikyttelemään. Kehtaatkin, elävä! Dagmaria huvitti.

— Tuo paha lintu tulee juuri silloin raakkumaan, kun olen niin tuijki ajatuksissani, että en näe enkä kuule. — Vai pahaako ennustat? Tyttö vapui pököänsä varaan.

— Dagmar! Hei! Katso, katso! huusi Urho jo etäällä, pitäen korkealla ilmassa suurta kaja.

— Heti tarttui oikeeni, ei muuta kuin nykäys vain... ja sitten... Mitä sinä... olet niin ajatuksissasi? kysyi Urho lähemmäksi tultuaan. — Etkö iloitse saaliista? Nyt syömmme ja riemuitsemme!

Pojan iloisuus tarttui Dagmariin.

Hän hypähti pystyyn virkkoen: — Tuossa tulii hieman mietteisini yksin ollessa. Mutta mitäpä surisin...

— Älä sure, tyttö! Meillä on vielä paljon hauskoja hetkiä elämässä. — Nyt syömmme ensimmäisen juhlaaterian suuressa luonnon tempelissä. Aurinko paistoi heleästi.

Varislintu raakui taas pun oksalla... (Jatk.)